Roll No.

Total Pages: 5

4389/MH

B-2051

GEOGRAPHY OF PUNJAB

Semester-IV

Time Allowed: 3 Hours [Maximum Marks: 45

Note: The candidates are required to attempt **two** questions each from Sections A and B carrying 7½ marks each and the entire Section C consisting of 5 short answer type questions carrying 3 marks each.

SECTION—A

Discuss in detail about the Physiographic divisions of Punjab.

- From Geographical point of view how soils of Punjab could be classified into how many types. Give a detailed description of each class.
 3,4½
- 3. Write a Geographical essay on Malwa Region.

 $7\frac{1}{2}$

4. Give an account of major Hydro-Electric projects of Punjab. 7½

SECTION—B

5. Discuss in detail about the density of Population.

 $7\frac{1}{2}$

6. Discuss the characteristics of Agriculture of Punjab.

 $7\frac{1}{2}$

- 7. What do you mean by 'Green Revolution'? What are the main factors responsible for Green Revolution in Punjab? 2,5½
- 8. Describe the characteristics of Industries in Punjab.

 $7\frac{1}{2}$

SECTION—C

- 9. Answer the following questions: $5\times3=15$
 - (i) Extent of Present Punjab.
 - (ii) Seasons of Punjab.
 - (iii) Thermal Power Plants of Punjab.
 - (iv) Major canals of Punjab.
 - (v) What is the meaning of Transportation?

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ: ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਹਰੇਕ ਵਿਚੋਂ **ਦੋ-ਦੋ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 7½ ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 3 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

- 1. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਧਰਾਤਲੀ ਭਾਗਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 7½
- 2. ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮਿੱਟੀਆਂ ਨੂੰ ਭੂਗੋਲਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਕਿੰਨੇ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਹਰ ਇੱਕ ਵਰਗ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ। $3,4\frac{1}{2}$
- 3. ਮਾਲਵਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ। 7½
- 4. ਪੰਜਾਬ ਦੀਆ ਮੁੱਖ ਪਣ-ਬਿਜਲੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। $7\frac{1}{2}$

ਭਾਗ—В

5. ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਗੋਂ ਦੀ ਘਣਤਾ ਬਾਰੇ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। $7\frac{1}{2}$

3

- 6. ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। $7\frac{1}{2}$
- 7. ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਆਉਣ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ? $2,5\frac{1}{2}$
- 8. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 7½

ਭਾਗ—C

- 9. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ : $5 \times 3 = 15$
 - (i) ਵਰਤਮਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ।
 - (ii) ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਰੁੱਤਾਂ।
 - (iii) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਾਪ ਬਿਜਲੀ ਘਰ।
 - (iv) ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਹਿਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ।
 - (v) ਆਵਾਜਾਈ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?